UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	**Občianska náuka**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, spolu 33**
Ročník	**Deviaty**
Škola (názov, adresa)	**Základná škola Belehradská 21, Košice**
Stupeň vzdelania	**ISCED 2 - Nižšie stredné vzdelávanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**Denná**
Vyučovací jazyk	**Slovenský jazyk**

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom pre nižšie stredné vzdelávanie, ktorý nadobúda účinnosť od 1.9.2015.

1.CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobudnutie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Vedie ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu, Slovenska a Európskej únii. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

2.CIELE PREDMETU

Ciele predmetu sú v súlade s cieľmi vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet občianska náuka, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

3.KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Obsah vyučovacieho predmetu občianska náuka v 9. ročníku vedie k postupnému osvojovaniu a rozvíjaniukľúčových kompetencií, ktoré sú v súlade s profilom absolventa nižšieho stredného vzdelávania schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

4.- 5.OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsahový a výkonový štandard predmetu je v súlade s obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet občianska náuka, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.
Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet : ŠVP, 2015, s. 7 – 8

Obsahový a výkonový štandard je doplnený o témy obsahového a výkonového štandardu z predchádzajúceho ročníka v školskom roku 2020/2021 z dôvodu nedostatočnej časovej dotácie vyučovacích hodín v danom predmete, spôsobený pandemickou situáciou.

Témy:

- opakovanie vedomostí z 8. ročníka a fixácia učiva

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy sú implementované v predmete občianska náuka priebežne v jednotlivých tematických celkoch: osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, environmentálna, mediálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia.
Prierezové témy predmetu sú v súlade s prierezovými témami pre občiansku náuku, schválenými ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Obsahový a výkonový štandard je doplnený o vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti. Opiera sa o vládou schválenú stratégiu. V súvislosti s tým bol v roku 2014 aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG).
Témy finančnej gramotnosti sú zapracovaná do ŠVP na základe metodiky, ktorú schválilo MŠ SR dňa 22.augusta 2014 pod číslom 2014-498/40322:5-10E0 s účinnosťou od 1.septembra 2014.

6.PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Voľba povolania	reproduktívna;	analýza; syntéza;	individuálna práca;

	metóda výkladu; heuristická m., m. rozhovoru, projektová m.	indukcia;	skupinová práca; diferencované vyučovanie; domáca práca
Ekonomický život v spoločnosti	heuristická m., m. rozhovoru, projektová m., m. brainstormingu,.	analýza; syntéza; indukcia; dedukcia	individuálna práca; skupinová práca; diferencované vyučovanie; domáca práca
Finančná gramotnosť	Heuristická m., m. riešenia úloh, projektová m.,	analýza; syntéza; indukcia; dedukcia	individuálna práca; skupinová práca; diferencované vyučovanie; domáca práca

7.<u>UČEBNÉ ZDROJE</u>

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Ďalšie zdroje**
Voľba povolania	Kopecká, H., Muchová, E.: Občianska náuka pre 9. ročník základnej školy a 4.ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 2012	dataprojektor tabuľa PC	internet
Ekonomický život v spoločnosti	Kopecká, H., Muchová, E.: Občianska náuka pre 9. ročník základnej školy a 4.ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 2012	dataprojektor tabuľa PC	internet
Finančná gramotnosť	Kopecká, H., Muchová, E.: Občianska náuka pre 9. ročník	dataprojektor tabuľa PC	internet

	základnej školy a 4.ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 2012		

8.HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s **Metodickým pokynom č.22/2011R** na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1. 5. 2011.
Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.
Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky žiakov medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností schopností a napredovaní. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie (nielen slovom a známkou). V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich výsledkov snahy a napredovania.
Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede , písomné previerky vedomostí a projekty na základe % stupnice schválenej PK spoločensko-vedných predmetov.

100%- 90% výborný
89% - 75 % chválitebný
74% -50 % dobrý
49 % - 30 % dostatočný
29 % - 0 % nedostatočný

Prospech žiaka sa **klasifikuje týmito stupňami:**
1 – výborný
2 – chválitebný
3 – dobrý
4 – dostatočný
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy, zručnosti a zákonitosti podľa učebných osnov predmetu občianska náuka pre 9. ročník ZŠ a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh,

hodnotení javov a zákonitostí. Jeho prejav je správny, výstižný primerane svojmu veku. Grafický prejav je estetický.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy, zručnosti a zákonitosti podľa učebných osnov predmetu občianska náuka pre 9. ročník a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, práci na projektoch hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy, zručnosti a zákonitosti podľa učebných osnov predmetu občianska náuka pre 9. ročník a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, práci na projektoch, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie káže s učiteľovou pomocou opraviť. V jeho prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov, zručností a zákonitostí podľa učebných osnov predmetu občianska náuka pre 9. ročník ZŠ ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Neosvojil si dôležité zručnosti. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami v predmete občianska náuka pre 9. ročník, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa.

Neosvojil si potrebné zručnosti. Jeho prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami

V predmete občianska náuka sa hodnotenie žiakov vykonáva klasifikáciou.